

Sygn. akt VIII Ka 1034/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Jerzy Szczurewski

Sędzia SO Marzanna Chojnowska - spr

Sędzia SO Krzysztof Kamiński

Protokolant: Aneta Chardziejko

Przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Elżbiety Korwell

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2013 roku

sprawy K. R.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

z dnia 4 października 2012 roku, sygnatura akt VIII K 132/ 12

I. Uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 kpk umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Ł. S. kwotę 147.60 zł (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) w tym kwotę 27.60 zł (dwadzieścia siedem złotych sześćdziesiąt groszy) podatku VAT tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu skazanego w postępowaniu odwoławczym .

II. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

K. R. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

I. **Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia 15 lipca 2008 roku w sprawie sygn. akt V K 133/08:** 1) za czyn popełniony w nocy z 22 na 23 października 2007 roku z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności; 2) za czyn popełniony w dniu 26 października 2007 roku z art. 279 § 1 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. orzeczono wobec K. R. karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec K. R. kary pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 27 października 2007 roku do dnia 30 stycznia 2008 roku. Na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec K. R. obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych: R. O. kwoty 100 złotych, E. C. kwoty 608 złotych, S. S. kwoty 960 złotych, J. L. kwoty 166 złotych i K. J. kwoty 166 złotych. Orzeczono o kosztach postępowania.

II. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 8 października 2008 roku w sprawie sygn. akt III K 713/08 za czyn z dnia 20 marca 2008 roku z art. 279 § 1 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec K. R. kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 (cztery) lata. Na mocy art. 46 § 1 k.k. zasądzono od K. R. na rzecz PHU (...) tytułem naprawienia szkody w całości kwotę 1243,00 złotych. Orzeczono o dowodach rzeczowych i kosztach postępowania. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 07 stycznia 2011 roku zarządzono K. R. wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności.

III. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 30 października 2008 roku w sprawie sygn. akt XV K 1287/08 za czyn popełniony w dniu 24 czerwca 2008 roku z art. 178a § 1 k.k. na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata. Na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzeczono od oskarżonego grzywnę w wysokości 100 (stu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec K. R. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkiego rodzaju na okres wynoszący 3 (trzy) lata. Na podstawie art. 50 k.k. orzeczono wobec K. R. podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie jego odpisu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w B. przez okres 14 (czternastu) dni. Orzeczono o kosztach postępowania. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 26 marca 2009 roku zarządzono K. R. wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności.

IV. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 13 stycznia 2009 roku w sprawie sygn. akt III K 1237/08 za czyn popełniony w dniu 27 czerwca 2008 roku z art. 177 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. na karę 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec K. R. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 7 (siedmiu) lat. Na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono K. R. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 27 czerwca 2008 roku do dnia 28 czerwca 2008 roku. Orzeczono o kosztach postępowania.

V. Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 10 lutego 2009 roku w sprawie sygn. akt VI K 9/09 za czyn popełniony w dniu 08 grudnia 2008 roku z art. 178a § 1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na rzecz Urzędu Miasta w B. w wymiarze 40 (czterdziestu) godzin w stosunku miesięcznym. Na mocy art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec K. R. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat. Na mocy art. 49 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 100 (stu) złotych na rzecz Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w B.. Na mocy art. 50 k.k. orzeczono podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie jego odpisu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta w B. przez okres 1 (jednego) miesiąca. Orzeczono o kosztach postępowania.

VI. Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 29 listopada 2011 roku w sprawie sygn. akt VIII K 53/11 za czyn popełniony w okresie od czerwca 2008 roku do 14 października 2009 roku oraz od 14 stycznia 2010 roku do 12 lipca 2010 roku z art. 207 § 2 w zw. z § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności. Orzeczono o kosztach postępowania.

Wyrokiem łącznym z dnia 04 października 2012 roku wydanym w sprawie VIII K 132/12 Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Zamiejscowy VIII Wydział Karny z siedzibą w Siemiatyczach rozwiązał wyrok łączny z dnia 14 marca 2011 roku w zakresie łącznej kary pozbawienia wolności i na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył skazanemu K. R. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokółce w sprawie o sygnaturze V K 133/08 i wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawach o sygnaturach III K 713/08, XV K 1287/08 i III K 1237/08 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim VIII K 53/11 i orzekł wobec skazanego karę łączną 12 (dwunastu) lat pozbawienia wolności.

Na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okresy odbytych kar w sprawach podlegających łączeniu oraz okresy rzeczywistego pozbawienia skazanego K. R. wolności zaliczone na poczet kary pozbawienia wolności.

W pozostałej części wyroki podlegające łączeniu oraz wyrok łączny w części nieuchylonej pozostawił do odrębnego wykonania.

Na mocy art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w kwestii wydania wyroku łącznego obejmującego karę orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim w sprawie VI K 9/09.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Ł. S. kwotę 120,00 (stu dwudziestu) złotych wraz z podatkiem VAT w wysokości 22% w kwocie 26,40 (dwudziestu sześciu złotych 40/100) złotych, czyli łączną kwotę 146,60 (stu czterdziestu sześciu 40/100) złotych tytułem kosztów obrony z urzędu. Zwolnił skazanego K. R. od obowiązku zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku łącznego wnieśli prokurator i obrońca skazanego.

Oskarżyciel publiczny na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. zaskarżył orzeczenie Sądu I instancji w całości na niekorzyść skazanego.

Na zasadzie art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1, 2 k.p.k. rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego zarzucił:

I. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 85 k.k. poprzez rozwiązanie wyroku łącznego z dnia 14 marca 2011 roku w zakresie łącznej kary pozbawienia wolności i połączenie skazanemu K. R. kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Sokółce sygn. akt V K 133/08, Sądu Rejonowego w Białymstoku sygn. akt III K 713/08, XV K 1287/08 i III K 1237/08 oraz Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim sygn. akt VIII K 53/11 i orzeczenie wobec skazanego K. R. kary łącznej 12 lat pozbawienia wolności;

II. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 569 k.p.k. poprzez rozwiązanie wyroku łącznego z dnia 14 marca 2011 roku w zakresie łącznej kary pozbawienia wolności i połączenie skazanemu K. R. kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Sokółce sygn. akt V K 133/08, Sądu Rejonowego w Białymstoku sygn. akt III K 713/08, XV K 1287/08 i III K 1237/08 oraz Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim sygn. akt VIII K 53/11 i orzeczenie wobec skazanego K. R. kary łącznej 12 lat pozbawienia wolności.

W oparciu o podniesione zarzuty prokurator wniósł o umorzenie postępowania w kwestii wydania wyroku łącznego.

Obrońca skazanego na podstawie art. 425 § 1 – 3 k.p.k. i art. 444 § 1 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok łączny w części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I. dotyczącego orzeczenia o wymiarze kary łącznej, na korzyść K. R..

W oparciu o art. 438 pkt 4 k.p.k. orzeczeniu Sądu I instancji zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej kary łącznej, której wysokość jest nieadekwatna do istniejącego związku podmiotowego i przedmiotowego pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary jednostkowe oraz nie uwzględniła w należyтым stopniu okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, które przemawiają za korzystniejszym dla niego ukształtowaniem kar łącznych.

Mając powyższe na uwadze obrońca skazanego wniósł o zmianę wyroku łącznego w zaskarżonym zakresie i połączenie K. R. kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokółce w sprawie o sygn. akt V K 133/08, wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawach o sygn. akt III K 713/08, XV K 1287/08 i III K 1237/08 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim w sprawie o sygn. akt VIII K 53/11 i orzeczenie wobec skazanego kary łącznej w wymiarze 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bielsku Podlaskim.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna, zaś jej uwzględnienie uczyniło rozpoznanie apelacji obrońcy skazanego bezprzedmiotowym.

Na wstępie podnieść należy, iż zgodnie z brzmieniem art. 569 § 1 k.p.k. wydanie wyroku łącznego jest możliwe wtedy, gdy zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów. Przepis art. 85 k.k. z kolei pozwala na orzeczenie kary łącznej wtedy, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju. Przestępstwa, za które dana osoba została prawomocnie skazana, pozostawać muszą w zbiegu realnym. Czyny objęte wyrokami, które podlegać mają łączeniu, popełnione być muszą w całości zanim zapadł chronologicznie pierwszy, choćby nieprawomocny wyrok (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2008 roku w sprawie sygn. akt IV KK 41/08, OSNwSK 2008/1/1304, Lex 531307).

Przenosząc powyższe na grunt stanu faktycznego niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż chronologicznie pierwszym wyrokiem, który zapadł przed popełnieniem przez K. R. kolejnych przestępstw, jest wyrok Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia 15 lipca 2008 roku wydany w sprawie sygn. akt V K 133/08. Nie ulega nadto wątpliwości, iż w/wymienione warunki do wydania wyroku łącznego zostały spełnione w zakresie spraw Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 713/08, XV K 1287/08 i III K 1237/08, albowiem czyny za które K. R. został skazany w tych sprawach miały miejsce przed dniem 15 lipca 2008 roku, tj. odpowiednio w dniu 20 marca 2008 roku, 24 czerwca 2008 roku i 27 czerwca 2008 roku.

W tym miejscu wskazać należy, że czyn osądzony w sprawie Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 29 listopada 2011 roku w sprawie sygn. akt VIII K 53/11 popełniony został w okresie od czerwca 2008 roku do 14 października 2009 roku oraz od 14 stycznia 2010 roku do 12 lipca 2010 roku, a więc w części przed wydaniem pierwszego chronologicznie wyroku (15 lipca 2008), ale w części po jego wydaniu. W tej sytuacji dla ustalenia czy zachodziły warunki do objęcia przedmiotowego orzeczenia wyrokiem łącznym decydujące znaczenie miało przede wszystkim prawidłowe ustalenie czasu popełnienia przypisanego skazanemu czynu z art. 207 § 2 k.k. W tym kontekście podkreślić należy, że w przypadku przestępstw wieloczynowych, a takim właśnie jest w/wymienione przestępstwo, za czas popełnienia czynu zabronionego traktować należy ostatni moment działania sprawcy, a nie pierwszy jak to uczynił Sąd I instancji (wskazując na czerwiec 2008 roku).

W tym stanie rzeczy nie zostały spełnione warunki do wydania wyroku łącznego obejmującego skazania w sprawach Sądu Rejonowego w Sokółce (V K 133/08), Sądu Rejonowego w Białymstoku (III K 713/08, XV K 1287/08, III K 1237/08) i Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim (VIII K 53/11). Jednocześnie mając na uwadze, iż wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 14 marca 2011 roku w sprawie sygn. akt II K 584/10 połączono w/wymienione wyroki Sądu Rejonowego w Sokółce i Sądu Rejonowego w Białymstoku z równoczesnym umorzeniem postępowania w zakresie wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim sygn. akt VI K 9/09, to stwierdzić należy, iż w ogóle nie zaszła potrzeba wydania nowego wyroku łącznego w niniejszej sprawie. Dlatego też Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok uchylił i postępowanie w sprawie umorzył.

Oczywistym jest, iż w tej sytuacji rozpoznanie apelacji obrońcy skazanego zarzucającej rażąco niewspółmierność kary stało się bezprzedmiotowe. Niemniej jednak w nawiązaniu do jej treści stanowczo podkreślić należy, że przy wymiarze kary łącznej nie podlega ponownej ocenie kwestia zawinienia i stopnia społecznej szkodliwości poszczególnych przestępstw popełnionych przez sprawcę. Jednym z istotnych czynników kształtujących wymiar kary łącznej jest natomiast bliskość podmiotowego i przedmiotowego związku między zbiegającymi się przestępstwami, a także zwartość czasowa zachodząca pomiędzy nimi. Dlatego też, zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd I instancji w sposób nieprawidłowy skupił swoją uwagę przede wszystkim na osobie skazanego i na tym, aby orzeczona kara łączna była adekwatna do stopnia jego winy i stopnia społecznej szkodliwości popełnionych przez niego czynów, abstrahując w dużej mierze od wyżej wymienionych czynników, którymi winien się kierować przy wymiarze kary łącznej.

Powyższe uwagi czynione są jedynie na marginesie, albowiem jak wyżej wykazano brak było w odniesieniu do skazanego K. R. warunków do wydania nowego wyroku łącznego. Mając zatem na uwadze, iż wyrok Sądu Rejonowego

w Bielsku Podlaskim z dnia 04 października 2012 roku w sprawie sygn. akt VIII K 132/12 zapadł z obrazą art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k., orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze orzeczono na mocy § 14 ust. 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych uznając, że ich uiszczenie – przy uwzględnieniu jego sytuacji majątkowej i faktu osadzenia w zakładzie karnym – byłoby dla niego zbyt uciążliwe.